

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-384

16.5.2019

Protector Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Trekking av kabel – skulderskade – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede skadet skulderen, da han sammen med 9 andre skulle trekke en kabel over bakken i lifter. Forsikrede stod i en lift sammen med en annen person. Saken reiste spørsmål om hendelsen var en arbeidsulykke. En samlet nemnd bemerket at det ikke var opplyst noe om en ytre hendelse, og det markerte ulykkesbegrepet fikk ikke anvendelse. Nemndas flertall la til grunn at skaden skyldtes en uheldig kroppsbevegelse, da forsikrede skulle feste grepet om kabelen. Selv om arbeidet ble utført på en noe uvanlig måte, var det ikke tale om en arbeidsprosess som hadde medført en usedvanlig påkjenning eller belastning. Selskapet ble gitt medhold. Dissens.

Saksfremstilling

Forsikrede (elektriker, f. 1989) skadet høyre skulder ved trekkingen av en kabel 25.1.18. Han oppsøkte fastlegen som noterte:

Notat: Mange tunge løft på jobben i det siste, i dag etter tungt arbeide fikk han ikke løftet armen, smerter i skulder. Klarer aktiv abd. til 90 gr. Har parestesier i fingrene, smerter i hele underarmen. Tiltak: sendes ortoped, skadelegevakt, seneruptur skulder ?

I et poliklinisk notat samme dag fra Avdeling Ortopedi, Ortopedisk akutt poliklinikk, A. sykehus, heter det:

Aktuelt;

Nummenhet og parestesier i høyre hånd kom på arbeid i dag. Mistet førlighet i fingre når skrudde med skralle (repetitiv supinasjon/pronasjon). Kom tilbake igjen etterpå, men føler fortsatt noe nummenhet i finger 4 og 5.

Sendt til OAP for vurdering av skulderskade/seneruptur.

MR-undersøkelse 11.2.18 viste SLAP-lesjon og forsikrede ble operert 25.9.18.

Skaden ble meldt til Nav 13.9.18. I vedlegget til skademeldingen skriver forsikrede:

Det som skjedde var at jeg og en medarbeider (M) stod i lift for å strekke kabel. Når vi skulle trekke kabelen må jeg endre stilling og får da en vridning i skulderen. Det kom et smell i skulderen (som et pistolskudd), etter dette mistet jeg kraft i høyre arm. Jeg mistet også følelsen i halve underarmen og deler av overarm, samt fingertuppene ...

Skaden ble meldt til selskapet 19.9.18. I skademeldingsskjemaet heter det:

Stod i lift med medarbeider (M) Når vi skulle trekke kabelen, må jeg endre stilling. Og får da en vridning i høyre skulder. Mistet styrke i høyre hånd, samt følelsen i underarm og deler av overarm.

Selskapet mente at det ikke forelå en arbeidsulykke, jf. brev av 25.9.18.

Nav innhentet en utfyllende skadeforklaring fra forsikrede, som 12.10.18 skriver:

Hva arbeidet du med i ulykkesøyeblikket?

Vi strakk kabel fra underfordeling til hovedfordeling. Dette var ganske stor kabel og langt strekk i tillegg til at det var over bakken. Vi var totalt 9 stk for å trekke denne kabelen.

Forklar nøye hvor ulykken Inntraff, hvordan den skjedde og hva skaden din består i:

Den 25.01.18 arbeidet jeg på hovedlageret til A N i lagerhall 4, her trakk vi en kabel 150 Kvadrat og denne var av aluminium. Jobben foregikk ca 10 meter over bakken, på en strekning av 30 meter hadde vi tre lifter som var plasert etter 10 meter. En ved opptrekk av kabel, en i midten og en ved enden hvor jeg og medarbeider M sto.

I liften på 1x1.5 meter var den plassen jeg og M hadde å stå/jobbe på. Da trekket skulle begynne hadde jeg festet et grep rundt kabelen hvor jeg endrer stilling for å få et bedre grep, når jeg gjør dette høres det ut som et pistolskudd som kommer fra høyre skulder, momentant etter mister jeg følelsen i underarm og fingre samt kraften i høyre arm. Oppsøkte lege samme dag og fikk time dagen etter (26.01.18).

Skaden er ikke godkjent av Nav som yrkesskade fordi det ikke forelå noen arbeidsulykke, se vedtak 21.11.18. Vedtaket er påklaget.

Selskapet tok kontakt med L. som deltok ved utførelsen av arbeidsoppdraget. I følge selskapet bekreftet han at arbeidsprosessen var en vanlig arbeidsoppgave for de ansatte, og at kabeltrekking av samme vekt og størrelse også var normalt i deres type arbeid.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hendelsen er en yrkesskade. Trekkingen av en kabel av denne størrelsesorden medførte en påkjenning og belastning som er usedvanlig i hans arbeid som elektriker og er omfattet av folketrygdloven § 13-3 annet ledd, jf. yfl. § 11 første ledd. Forsikredes arbeidsstilling var vanskelig og sammen med vekten av kabelen, ble arbeidssituasjonen risikofylt. Liftkurven var ca. 1,22 m x 0,75 m, som tilsvarer 0.915 kvm. Kabelen veide 93 kg. I tillegg var kabelen i et heng på 10 meter fra der forsikrede stod og det kan ikke utelukkes at det var drag i kabelen som økte vekten betraktelig. Det er uvanlig å trekke kabler av denne størrelse manuelt. Uttalelsen fra L. sier ikke noe om måten kabelen ble trukket på den 25.1.18. Normalt trekkes kabler av denne størrelse langs bakken ved hjelp av bil, men i dette tilfellet ble den trukket manuelt i luften. Arbeidsprosessen var ikke en del av forsikrede ordinære arbeidsoppgaver.

Det var uventet for forsikrede at han måtte vri kroppen for å klare å trekke kabelen. Vekten av kabelen utgjør et ulykkesmoment i seg selv. Saken kan best sammenlignes med dommen i RG-2009-422.

Selskapet har i det vesentlige anført at hendelsen ikke er omfattet av yrkesskadeforsikringsloven. Det foreligger ikke en arbeidsulykke, verken etter det markerte eller avdempede ulykkesbegrepet. Det er ikke beskrevet noen ytre begivenhet som forårsaket skaden. Skaden oppstod som følge av forhold ved forsikrede selv. Den aktuelle arbeidssituasjonen var ikke ekstraordinær, særlig risikofylt eller utenfor forsikredes kontroll. Samtalen med L. underbygger at det aktuelle arbeidet lå innenfor de ansattes vanlige arbeidsoppgaver.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om hendelsen 25.1.18 er en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a. Begrepet arbeidsulykke i denne paragrafen skal forstås på samme måte som det tilsvarende begrepet i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89. I folketrygdloven § 13-3 annet ledd defineres arbeidsulykke dels som en plutselig eller uventet ytre hending (det markerte ulykkesbegrepet) og dels som en konkret tidsbegrenset ytre hending som medførte en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid (avdempede ulykkesbegrep).

Høyesterett har behandlet de to arbeidsulykkebegrepene i flere avgjørelser. I Rt. 2006 s. 1642 uttaler retten at skade oppstått under utførelse av ordinært arbeid normalt ikke anses som en

arbeidsulykke. Det må foreligge et avvik fra det ordinære arbeidet. Av Rt. 2009 s. 1485 fremgår at uttrykket "en plutselig og uventet ytre hending" må tolkes slik at hendelsen har vært ulykkesartet. Og i Rt. 2009 s. 1619 avsnitt 53 har retten uttalt at det må kreves et ulykkesmoment for at det skal foreligge en arbeidsulykke omfattet av det *markerte* ulykkesbegrep. Det må således være noe i den ytre situasjonen som har utviklet seg på en uventet måte og det er det uventede som må ha ført til skaden.

I Rt. 2009 s. 1626 avsnitt 29 oppsummerer førstvoterende vilkårene for anvendelsen av det *avdempede* arbeidsulykkebegrepet slik:

... må ha skjedd et avvik fra det normale i vedkommende arbeid. Avviket kan enten bestå i at arbeidstakeren har utført oppgaver som ligger utenfor rammen for arbeidet, eller i at ordinært arbeid har blitt gjennomført på en uvanlig måte, men avviket må uansett ha medført en usedvanlig påkjenning eller belastning.

I dommens avsnitt 33 er det vist til at når arbeidstakeren pga. en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er blitt utsatt for en ekstraordinær belastning eller påkjenning stilles det ikke tilleggskrav om ytre hending: "I slike tilfeller vil den vanskelige arbeidssituasjonen eller det forhold som har ført til den ekstraordinære påkjenning eller belastning, i seg selv kunne utgjøre tilstrekkelig ulykkesmoment". Men ifølge avsnitt 35 i Rt. 2009 s. 1626 er det sentrale spørsmålet om oppgaven er en del av vedkommendes normale arbeidsoppgaver.

Det er kravstiller, forsikrede, som må sannsynliggjøre at vilkårene for yrkesskadedekning er oppfylt. I dette tilfellet gjelder saken om hendelsen i januar 2018 er omfattet av enten det markerte eller det avdempede arbeidsulykkebegrepet.

En samlet nemnd peker på at det ikke er opplyst noe om en ytre hendelse. Skaden oppsto da forsikrede endret stilling i liftkurven for å få et bedre grep om kabelen. Dette tilsier at det markerte ulykkesbegrepet ikke får anvendelse.

Ved vurderingen av om hendelsen er omfattet av det avdempede arbeidsulykkebegrepet, har nemnda delt seg i et flertall og et mindretall.

Finansklagenemnda Persons flertall, leder, Farestvedt og Grøndalen, bemerker:

Forsikrede anfører at fremgangsmåten for trekkingen av kabelen den 15.1.18 ikke var en vanlig arbeidsprosess. Kabler av denne typen trekkes enten langs bakken ved hjelp av bil eller langs en vegg. Trekkingen av kabelen på 30 meter 10 meter over bakken var en ekstraordinær fremgangsmåte, noe som tilsier at det foreligger en arbeidsulykke. Han har videre fremhevet at det å utføre arbeidet stående i en liftkurv på et areal på 0.915 kvm sammen med en annen person, viser at arbeidet ble utført under ekstraordinære forhold og at det da kan ses bort fra kravet om at noe ytre har tilstøtt.

Forsikrede sto i en kurvlift på 10 meters avstand fra en annen kurvlift. Den liften som forsikrede arbeidet i var den siste av tre. Etter det forsikrede opplyser oppsto skaden, da han ved trekkets begynnelse endret stilling for å få et bedre grep om kabelen. Endringen utløste et smell i skulderen.

Flertallet er kommet til at skaden i dette tilfellet skyldes en uheldig kroppsbevegelse, da forsikrede skulle feste grepet om kabelen. Skaden oppsto ved gjennomføringen av en planlagt arbeidsprosess og forsikrede hadde anledning til å forberede seg på en belastning i forbindelse med kabeltrekningen. Selv om arbeidet ble utført på en noe uvanlig måte, mener flertallet ut fra det som er opplyst om hendelsesforløpet, at det i dette tilfellet ikke er tale om en arbeidsprosess som har medført en usedvanlig påkjenning eller belastning.

Mindretallet, Kvålen og Bjønnes, bemerker:

Etter mindretallets syn oppfyller hendelsen de krav som stilles for å være omfattet av det avdempede ulykkesbegrepet. I saken utførte forsikrede opptrekk av elektriske kabel stående i en liftkurv på kun 0.915 kvm hevet 10 meter over bakken med en annen voksenperson. Vekten på kablen var 93 kilo, hvilket isolert kan fremstå noe lavt, da det ble foretatt i fellesskap med kolleger. Det bør dog ses hen til at løftet ble utført i høyden, hvilket gir kablen et spenn som vil begrense kontroll og vektfordeling. Under slike forhold fremstår arbeidsstillingen vanskelig, og forsikrede var da sårbar og spesielt utsatt for skade. Etter det opplyste var arbeidsprosessen heller ikke en del av forsikrede ordinære arbeidsoppgaver. Hendelsen må anses som en ulykke etter det avdempede ulykkesbegrepet.

Saken er avgjort under dissens og i samsvar med flertallets standpunkt.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).